

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Beleidsregel PFAS-Houdende grond

Aanleiding : Maatwerk PFAS-Houdende grond bodemregels

Datum : 01 juli 2025

Portefeuillehouder : M. Japenga

Schrijver : S. van Beekum

Geachte leden van de gemeenteraad,
U ontvangt deze raadsinformatiebrief omdat het college de beleidsregel rondom PFAS-houdende grond heeft vastgesteld. Dit beleid geeft aan hoe wij omgaan met de maatwerkruimte vanuit de bodemregels op het gebied van PFOA, Gen-X en PFOS. In de regio Zuid-Holland Zuid komt een omvangrijke diffuse bodemverontreiniging met PFOA (PerFluorOctaanZuur) voor, met concentraties die aanzienlijk hoger zijn dan de landelijke achtergrondwaarde. PFOA is één van de leden van de stoffenfamilie PFAS (poly en perfluoralkylstoffen).

Oorzaak

De bodemverontreiniging is veroorzaakt door decennialange uitstoot van deze stof door de chemische fabriek Dupont/Chemours. Deze uitstoot is in de wijde omgeving neergeslagen op de bodem, door neerslag verder de bodem ingespoeld en vervolgens gedeeltelijk uitgespoeld naar grondwater, oppervlaktewater en waterbodem.

Maatwerkbesluiten

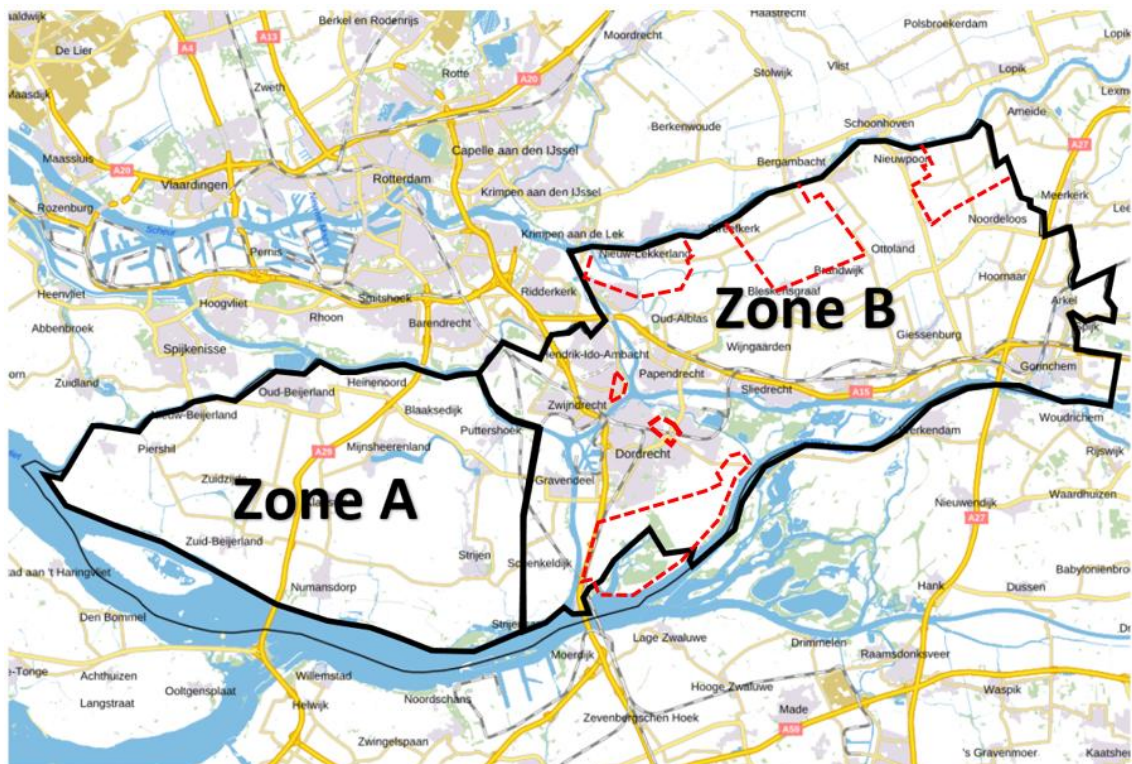
In 2021 heeft de rijksoverheid landelijke normen opgesteld voor het toepassen (hergebruik) van PFAS houdende grond ("Handelingskader PFAS 2021"). De in Zuid-Holland Zuid gemeten concentraties aan PFOA in de grond zijn vaak hoger dan de normwaarden voor wonen/industrie uit het Handelingskader PFAS 2021. Dit houdt in dat volgens de regels uit het Handelingskader PFAS 2021 een groot deel van de grond en de baggerspecie in Zuid Holland Zuid bij vrijkomen niet kan worden hergebruikt. Deze grond en baggerspecie moet dan worden gestort of gereinigd. Dit leidt tot zeer hoge projectkosten voor bedrijven, particulieren en overheden en tot stagnatie van maatschappelijk wenselijke ontwikkelingen. Om dit te voorkomen, is er ruimte voor maatwerk in de bodemregels. De vastgestelde beleidsregels geven aan hoe om de omgevingsdienst om moet gaan met maatwerkaanvragen. Als het voorstel voor de uitwerking van de bodemregels is goedgekeurd, geeft dit de omgevingsdienst de ruimte om maatwerkbesluiten af te geven wanneer er aan de voorwaarden worden voldaan.

De voorwaarden

Het standstill-beginsel is in dit beleid een belangrijk begrip. Dit houdt in dat de bodemkwaliteit van een perceel niet mag verslechteren. De kwaliteit van de ontvangende bodem wordt vergeleken met de nieuwe grond. De nieuwe grond moet altijd van chemisch schoner of gelijkwaardig is aan de ontvangende bodem, maar niet vuiler. Dit heet perceelsmatching.

Bereik

In zone A worden over het algemeen gehalten aan PFAS verwacht die liggen onder de landelijke achtergrondwaarden. Daarom wordt aangesloten bij de landelijke hergebruikswaarden. In zone B komen verhoogde waarden PFAS voor en zijn lokale maximale waarden opgesteld. Hierbij zijn ook waarden gedefinieerd voor maatwerktoepassingen op basis van 'perceelsmatching'.

Toepassing maatwerk

Dit maatwerk kan niet overal worden toegepast. Het kan bijvoorbeeld niet worden toegepast op moestuinen, volkstuinten, siertuinen en grondwaterbeschermingsgebieden. Grondwaterbeschermingsgebieden (inclusief strategische reserve). Voor precieze ligging zie <https://geo.ozhz.nl/?@Bodeminformatie>

Verscherping: van gemeente Molenlanden

De gemeente Molenlanden heeft gekozen voor strenger beleid voor PFAS-houdende grond vanuit de andere gemeenten van Zuid-Holland Zuid. Zij kiezen ervoor dat grond dat vanuit de andere gemeenten van regio Zuid-Holland Zuid op hun landbouwgrond wordt neergelegd, 50% schoner moet zijn. Alblasserdam neemt deze verscherping niet over omdat het voor een heel klein gedeelte van gemeente zou gelden en deze extra maatregel het moeilijker maakt om grond te hergebruiken.

Participatie

De gemeente heeft expliciet gecommuniceerd over PFAS-houdende grond met een publicatie in het Klaroen en op de website werden beide onderwerpen uitgebreid toegelicht. Er stonden vaak gestelde vragen op de website om het beleid begrijpelijk te maken voor inwoners. Hierbij is aangegeven dat ze vragen konden stellen en opmerkingen konden geven. De gemeente heeft geen vraag of opmerking binnengekregen over de beleidsregel PFAS-houdende grond.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

De secretaris
M. van Hall

De burgemeester
J.W. Boersma